

LPES014

Koulu ja tanssi 2op 2026-2027

- ❖ Opettaja: Yliopistonlehtori, LitT,
tanssinopettaja Mariana Siljamäki,
Liikuntatieteellinen tiedekunta
- ❖ Taideyliopiston
Teatterikorkeakoulun tuntiopettaja

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

LÄMPIMÄSTI TERVETULOA
KURSSILLE 😊

Luennolla tulossa

- 💧 Kurssin tavoitteet ja suoritustavat
- 💧 Kurssin sisällöt
- 💧 Tanssikasvatuksen tavoitteita ja OPS 2014
- 💧 Kehollisuus ja kehotietoisuus
- 💧 Tanssi koulussa

Liikuntapedagogiikan syventäminen tällä kurssilla?

- 💧 Eri liikuntaympäristöissä ”syventäminen” voi tarkoittaa eri asioita. **Koulu ja tanssi-kurssilla syventäminen tarkoittaa ennen kaikkea tanssikasvattajana kehittymistä** > mitä siihen sisältyy?
- 💧 Miten voin vahvistaa omaa osaamistani kurssin aikana, jotta voin opettaa kehoallista ilmaisua ja tanssia lapsille ja nuorille koulussa? (vrt. oppimistavoitesuunnitelma) 18.9.2026

↖
Palautus pedanettiin

Kurssin osaamistavoitteet I

Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- 💧 on laajentanut tanssikäsitystään ja vahvistanut tanssin sisältötaitojaan.
- 💧 osaa suunnitella ja toteuttaa tavoitteellisia tanssitunteja kouluun osana kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Osaamistavoitteet II

- 💧 osaa käyttää tarkoituksenmukaisia **työtapoja ja musiikkia** **opetuksessa** sekä on kehittänyt omia **vuorovaikutus- ja opetusviestintätaitojaan** **tanssikasvatukseen** liittyvissä tilanteissa.
- 💧 ymmärtää **kehollisuuden ja kehotietoisuuden** merkityksen **tanssikasvatuksessa**.
- 💧 on madaltanut omaa kynnystä **tanssin opettamiseen**.

Kurssin suoritustavat

Syksy 2026

- Luento 2 tuntia
- Harjoitukset $7 \times 2 = 14$ tuntia
- Itsenäinen työskentely
- Jo syksyllä mahdollisuus opettaa/havainnoida koulussa

Kevät 2027

- Opetukset koulussa parin kanssa 2 krt + toisten opetusten havainnoinnit 2 krt = 4 krt.
- Itsenäinen työskentely
- Yhteenvetoseminaari kevätlukukaudella 2 tuntia

Lisäksi: Kurssin alussa tehtävä lyhyt **oppimistavoitesuunnitelma**.
Lopuksi oppimispäiväkirjan kirjoittaminen (yksin) tai
oppimateriaalin työstäminen (2-3 ryhmässä).

Syksy 2026	Oppimissuunnitelman teko 18.9.2026 mennessä. Palauta pedanettiin: <u>Koulu ja tanssi -kurssi 2026-20267</u> Ryhmäkoodi: ddc42a6d	KAIKKI: Osallistuminen syksyn harjoituksiin + pareittain opetustuokion pitäminen ja suunnittelu Lyseon lukiolaisille Tanssiopiston saleissa.	OSA TEISTÄ: Opetuskokeilut koulussa valitsemasi parin kanssa, voitte valita myös koulun/opettavan ryhmän ehdotetuista ryhmistä.	OSA TEISTÄ: Toisten ryhmäläisten opetuskokeilujen havainnointi 2 kertaa.
Kevät 2027	KAIKKI: Yhteenvetoseminaari koulun tanssinopetuksesta + kokemusten läpikäyntiä opetuksistanne. Kirjataan konkreettisia asioita tanssinopetuksen tueksi	OSA TEISTÄ: Omat opetuskokeilut parin kanssa valitsemassasi koulussa (vanhat tanssit, paritanssit ym. lukiossa, yläkoulun opetus) 2 kertaa (ellet ole jo opettanut jo syksyllä)	OSA TEISTÄ: Toisten opetuskokeilujen havainnointi koulussa 2 kertaa (ellet ole jo havainnoinut syksyllä)	Oppimispäiväkirjan kirjoittaminen yksin TAI 2-3 hlön ryhmässä oppimateriaalin valmistaminen (videot, kirjallinen materiaali ym.) Pelkästään tuntisuunnitelmia ei lasketa oppimateriaaliksi. Palautus viim. 30.4.2026 mennessä. (ole yhteydessä ajoissa, jos viivästyy)

Kurssin arviointi

💧 Arvioinnin kriteereinä ovat rakentava vuorovaikutus ja työskentelytaidot yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelyssä 1/3, tanssinopetusten valmistelun huolellisuus (itse tanssinopetukset eivät ole numeerisen arvioinnin kohteena) sekä itsenäisesti tuotetut tehtävät 2/3.

Aikaisempina vuosina koulu ja tanssi- kurssilla tärkeiksi nousseita asioita:

- 💧 Mistä lähdän liikkeelle tanssitunnin suunnittelussa?
- 💧 Motivointi > miten?
- 💧 Kehotietoisuuden lisääminen tanssin avulla – miten?
- 💧 Oppilaiden oman liikkeen tuottamisen ja opettajan opettaman liikemateriaalin suhde
- 💧 Miten saan oppilaita rohkaistua olemaan läsnä ja ilmaisemaan itseään tanssien?

Aikaisempina vuosina koulu ja tanssi- kurssilla tärkeiksi nousseita asioita:

- 💧 Kouluun sopivan musiikin valinta ja käyttö (myös oppilaiden musavalinnat)
- 💧 Kouluun sopivan tanssin/liikemateriaalin käyttö
- 💧 Tuntien ”käynnistämisen” merkitys!
- 💧 Heterogeenisen ryhmän opetus > **esim. työtavat/eriyttäminen** > miten eriytän taitaville oppilaille liikkeitä? (kuuntele podcast koreon tekemisestä!)
- 💧 Palautteen antaminen > miten ja mistä asioista?
- 💧 Paritanssien opetuksen erityispiirteet > mitä kaikkea niiden avulla opetetaan?
- 💧 Vanhojen tanssien opetuksen erityispiirteet

Ohjaavien opettajien terveiset havainnoijille ja opettajille – kännykättömyys ja muut säännöt

- 1.8.2025 lähtien Jyväskylän perusopetuksen kaikki koulut ovat **kännykättömiä**. Kännykättömyys **koskee kaikkia koulussa vierailevia ihmisiä**, kuten meitä.
- Havainnoijat eivät myöskään saa käyttää kännykkää, vaan **havainnot voi kirjoittaa paperille**.
- **Myös lukion opettajat** muistuttivat, että kännykkää ei saa olla esille havainnoijilla. Kannettava tietokone on ok havainnoijilla lukiossa.
- **Huomioidaan myös muut koulun säännöt** (ei purkkaa tunneilla, pitkät hiukset kiinni), musiikin valinnassa sanat.

Opetuskokeilujen sisällöt koulussa (lukio/yläkoulu) ovat olleet eri teemojen kautta seuraavat:

- Afro (lukiossa hyvinvointilähtökohta, mm. rintarangan liike)
- Katutanssien eri muodot
- Salsa paria vaihtaen esim. piirissä
- Paritanssit/parinvaihtotanssit > suosittuja tansseja ovat olleegt esim. bugg ja jenkan eri variaatioit!
- Vanhat tanssit
- Tanssi-ilmaisuharjoitukset ja koreografian työstäminen opettajan johdolla + oppilaille tehtäviä antaen

Esimerkkejä laajasta tanssin kentästä

Tanssi
muksena
tävä
tanssi
tanssin
teltava
yttö
e- ja
terapia

Tanssi,
etti,
tanssi,
tanssi,
tanssin
uodot

Tanssi
koulussa
-Tavoitteet ja
sisällöt
-Oma toimintani
tanssikasvattajana
liikunnanopettajana

Kansantan
lavatanssit
tanssit
kilpatans
vanhat tar

Salsa + mu
latinotans
afro,
katutanssity
breakdanc
showtanssi
pop

Kertausta tanssin asemasta koulussa

- 💧 Tanssia opetetaan koulussa osana liikuntakasvatusta, eikä sillä ole asemaa omana oppiaineenaan (vrt. esim. kuvaamataito tai musiikki)
- 💧 Koulujen tanssinopetuksesta vastaavat ensisijaisesti **liikunnanopettajat**
- 💧 Tanssinopetuksen sisältö ja laajuus vaihtelevat koulukohtaisesti; riippuvat osin liikunnanopettajien osaamisesta, asenteista ja motivaatiosta opettaa tanssia

Käytännöt/haasteet koulutanssiin liittyen

- 💧 Väljä opetussuunnitelma > **millä tavalla opettajat tulkitsevat opetussuunnitelmaa** kehollisen ilmaisun ja tanssin näkökulmasta ja kuinka paljon todellisuudessa koulussa tanssitaan?
- 💧 Miten tarjota **tasa-arvoiset mahdollisuudet kaikille oppilaille** osallistua tanssiin riippumatta heidän taustoistaan, esim. kulttuuri, uskonto > esim. eri sukupuolet samalla tunnilla, kosketus jne.

Liikunnanopettajien mietteitä tanssin mahdollisuuksista koulussa

- 💧 Mahdollisuus ilmaista **tunteita ja tuntemuksia** oman kehon, tanssin ja musiikin avulla
- 💧 Mahdollisuus oppia sanatonta kommunikointia ja **kehotietoisuutta**
- 💧 **Tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua tanssitunneille** koulussa > taloudellinen tilanne, tanssikoulua ei tarjolla paikkakunnalla ym.
- 💧 Mahdollisuus oppia erilaisia **tanssikulttuureja** yhteisöllisesti ei- kilpailullisella tavalla

Tanssikasvatuksen tavoitteita 1

- 💧 Motoristen taitojen kehittäminen
- 💧 Kehotietoisuuden lisääminen
- 💧 Tanssi osana kokonaisvaltaista hyvinvointia
- 💧 Tanssi kehonhuollon näkökulmasta
- 💧 Kulttuuriperinnön säilyttäminen ja välittäminen + uudistaminen (vrt. Duncan)

Tanssikasvatuksen tavoitteita 2

- 💧 Ilmaisun ja tunteiden tulkitsemiseen rohkaiseminen
- 💧 Oman kehon hyväksymisen tukeminen
- 💧 Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen vahvistaminen
- 💧 Luontevan kehollisen läsnäolon kehittäminen > tarvitaan kaikessa vuorovaikutuksessa
- 💧 Tanssin ja musiikin yhdistäminen ja niistä nauttiminen
- 💧 Esteettisten kokemusten ja taidekasvatuksen näkökulman tukeminen

Mitä on kehollisuus?

Miten huomioon
oppilaiden moninaisen
kehollisuuden
tanssissa?

Kuuntele pedanetissa
oleva podcast
kehollisuudesta!

Kehollisuus

- 💧 Olemme olemassa kehomme kautta
- 💧 Olemme keho-mieli -kokonaisuus (vrt. René Descartes ja dualistinen käsitys kehon ja mielen erillisyydestä)
- 💧 Kehomme sisältää paljon tietoa > kehollinen tieto voi kehittää liikkujan itsetuntemusta kokonaisvaltaisesti - erilaisten tuntemusten tunnistaminen jne.
- 💧 Tietoisuutemme perusta on kehollisuudessa (aivotutkija, neurologi Antonio Damasio 2000).

Kehotietoisuus

- ❖ Kehon kuva
- ❖ Kehomuistot
- ❖ Prorioseption kautta välittyvät välittämät keholliset aistimukset ja tunteet (asentoreseptorit)
- ❖ Kehon kuuntelu, sisäinen tietoisuus

Pohdittavaksi pareittain

 Miten voin opettajana tukea oppilaiden oman kehon hyväksymistä tanssikasvatuksen avulla?

Luettavaa:

Lue Tanssin toimenpidesuositus:

<https://www.artsequal.fi/fi/-/toimenpidesuositus-tanssi-liikuttaa-ja-tukee-oppimista/1.7>

Sekä LIITO-lehden artikkeli ”Liikunnanopettajien näkemyksiä ja kokemuksia tanssiopetuksesta yläkoulussa”

https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/79172/Liikunnanopettajien%20n%C3%2583%25C2%25A4kemyksi%25C3%2583%25C2%25A4_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Alustavat sisällöt

1. Ti 8.9. klo 10.15-11.45 luento L206 (kaikki)
2. To 24.9. klo 8.14-9.45 miniopetukset pareittain Lyseon lukiolaisille Jyväskylän Tanssiopiston saleissa 2 & 4, osoite: Vapaudenkatu 48-50
3. To 24.9. klo 16.15-17.45 paritanssit (emerita Pipsa Nieminen)
4. Ma 5.10. klo 10.15-11.45 K-pop (op. Aru H.)
5. Ke 21.10 klo 12.15-13.45 Salsa de Rueda (Mansku)
6. Ti 27.10. klo 12.15-13.45 Mansku & Anu (rytmisarja ym.)
7. Ke 4.11. klo 14.15-15.45 Commercial (Heta H.)
8. Ke 18.11. klo 14.15-15.45 Tanssi-ilmaisua + ideoita koreografian tekoon (Mansku)
8. Ke 25.11. klo 14.15-15.45 Vanhat tanssit/Urho?

Palautteenantoharjoituksia, mielikuvien käyttö, eriyttäminen, musiikin käyttö, kehotietoisuusharjoitukset, jazztanssi, ryhmäläisten jakamia ideoita

Lähteet

- Anttila, E., Jaakonaho, L., Kantomaa, M., Siljamäki, M., & Turpeinen, I. (2019). *Tanssi liikuttaa: Toimenpidesuositus Opetushallitukselle, opettajille, opettajankouluttajille, rehtoreille, kunnille ja poliittisille päättäjille*. [ArtsEqual](#).
- Anttila, E. (2013). *Koko koulu tanssii! Kehollisen oppimisen mahdollisuuksia kouluyhteisössä* (Acta Scenica 37). Teatterikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-6670-26-3>
- Jyväskylän yliopisto. (2026). *LPES014 Koulu ja tanssi (2 op)*. [Jyväskylän yliopiston opinto-opas 2024–2027](#).
- Opetushallitus. (2014). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014* (Määräys OPH-57-2014, päivitetty muutosmääräyksillä 2024/2025). [Opetushallitus](#).
- Opetushallitus. (2019). *Lukion opetussuunnitelman perusteet 2019* (Määräys OPH-2263-2019, päivitetty muutosmääräyksillä 2024/2025). [Opetushallitus](#).

Kiitos T! Mansku

